

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра Економіки підприємства та організації підприємницької діяльності
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування
«Економіка та стратегія розвитку підприємства»
(назва магістерської програми)

на тему:

**ФАКТОРИ ТА ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ПРИБУТКУ
ПІДПРИЄМСТВА»
(НА ПРИКЛАДІ ТОВ «ЦЕМЕНТ»)**

Виконавець:
студент 2 курсу магістратури
Юдаєв Іван Русланович _____ /підпис/

Науковий керівник:
к.е.н., доцент
Літвінов Олександр Сергійович _____ /підпис/

ОДЕСА – 2018

Останнім часом в економіці та фінансовій системі України відбулися кардинальні зміни, що є наслідком досягнення країною економічної незалежності та соціальною спрямованістю ринкової економіки. Ці зміни мають значний вплив і на діяльність та стан підприємств на території України. Отже, актуальність теми випускної роботи полягає в тому, що головною задачею сучасного етапу розвитку економіки є опанування підприємцями та керівниками ефективними методами управління підприємством, зокрема, прибутком в процесі здійснення підприємницької діяльності. Тобто дослідження питань підвищення прибутковості підприємств стає дуже нагальним, що зумовлює доцільність розгляду цього питання.

Оскільки отримання прибутку є головною метою підприємницької діяльності, для спеціалістів – економістів кожного підприємства важливо розуміти механізм створення прибутку, його види та прийоми збільшення прибутку підприємства.

Даному питанню приділяється значна увага з боку Міністерства Фінансів України, Міністерства Економіки, що знаходить своє відображення у законах, постановах та інструкціях. У вирішенні питання велику участь приймають такі автори як Бланк І. А., Кодацький В. П., Мочерний С. В., Бондар Н. М. та інші науковці.

Мета дослідження. Метою роботи є аналіз теоретичних і практичних питань аналізу резервів підвищення прибутку підприємства.

Завдання дослідження. Відповідно до мети роботи, були поставлені завдання:

1. Проаналізувати сутність та види прибутку підприємства;
2. Розглянути процеси формування і розподілу прибутку;
3. Проаналізувати фактори та резерви підвищення прибутку;
4. Здійснити аналіз загальних результатів діяльності ТОВ «Цемент»;
5. Розглянути резерви підвищення прибутку ТОВ «Цемент»;
6. Запропонувати заходи щодо підвищення прибутку ТОВ «Цемент».

Предметом дослідження є теоретико-методичні питання аналізу резервів прибутку підприємства.

Об'єктом дослідження виступають резерви підвищення прибутку. Для аналізу предмету і об'єкту дослідження було обрано підприємство ТОВ «Цемент».

Наукова новизна дослідження: запропонована факторна адитивна модель дослідження прибутку підприємства з ціллю визначення резервів його підвищення.

Методологія дослідження. У процесі роботи використовувалися такі методи: спостереження, узагальнення, кількісно-якісний, системний і порівняльний аналіз, конкретизація, логічне узагальнення, статистичні методи вибірки й групування, а також індексний та факторний методи для дослідження ефективності оплати праці на підприємстві.

У процесі дослідження використано такі загальнонаукові методи пізнання: спостереження, порівняння, абстракції, індукції і дедукції, вимірювання взаємозв'язків, поєднання аналізу та синтезу, узагальнення, а також спеціальні методи – статистичних групувань, методи економічного аналізу, економіко-математичні методи – для дослідження тенденцій розвитку морських портів України.

Всі розрахунки в дипломній роботі здійснені за допомогою комп’ютерної програми Microsoft Excel.

Інформаційна база дослідження. Теоретичною основою дослідження є матеріали навчальної та науково-методичної літератури, праці вітчизняних і зарубіжних вчених-економістів з питань оцінки прибутковості підприємства, періодична преса, і навіть матеріали науково-практичних конференцій.

В процесі дослідження були використані законодавчі та нормативно-правові акти України, офіційні матеріали Державного комітету статистики України, дані відкритої звітності діяльності ТОВ «Цемент», вітчизняні та зарубіжні публікації вчених-економістів в електронних та друкованих

наукових виданнях, матеріали та аналітичні розрахунки, одержані автором у результаті особистого дослідження, інші першоджерела.

Практичне значення результатів відображається в наданні рекомендацій підприємству ТОВ «Цемент» щодо підвищення рівня прибутку підприємства. Впровадження рекомендацій, що надані у роботі мають високий рівень обґрунтування та ефективності.

Структура і обсяг роботи. Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (71 найменування). Загальний обсяг дипломної роботи магістра становить 101 сторінку комп’ютерного тексту, містить 16 таблиць та 31 рисунок. Обсяг основної частини роботи 85 сторінок.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА» розглянута економічна сутність категорії «прибуток», методичні засади планування прибутку на підприємстві та управління прибутком з ціллю його підвищення.

У другому розділі «АНАЛІЗ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «ЦЕМЕНТ»» проведено дослідження особливостей виробництва цементу в Україні, надана характеристика діяльності підприємства ТОВ «Цемент» на підставі аналізу основних техніко-економічних показників, виконано аналіз прибутку підприємства ТОВ «Цемент» зі застосуванням адитивної факторної моделі.

У третьому розділі «ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ОБСЯГІВ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «ЦЕМЕНТ»» надані рекомендації щодо підвищення обсягів прибутку підприємства. Запропоновано зменшити собівартість продукції, за рахунок економії електроенергії, а також впровадити B2B SMM.

ВІСНОВКИ

1. Прибуток являє собою форму доходу підприємця, здійснюючого певний вид діяльності. Ця зовнішня, найбільш проста форма вираження прибутку є разом з тим недостатньою для його повної характеристики, тому що як у ряді випадків активна діяльність в будь-якій галузі може бути і не пов'язана з отриманням прибутку (наприклад, діяльність політична, благодійна і т.д.).
2. Прибуток є формою доходу підприємця, який вклав свій капітал з метою досягнення певного комерційного успіху.
3. Прибуток не є гарантованим доходом підприємця, що вклав свій капітал в той чи інший вид бізнесу. Він є результатом тільки вправного та успішного здійснення цього бізнесу. Але в процесі ведення бізнесу підприємець внаслідок своїх невдалих дій чи об'єктивних причин зовнішнього характеру може не тільки залишитися без очікуваного прибутку, але й повністю або частково втратити вкладений капітал. Тому прибуток є в певному розумінні і платою за ризик здійснення підприємницької діяльності.
4. Прибуток характеризує не весь дохід, отриманий в процесі підприємницької діяльності, а тільки ту частину доходу, яка є «очищеною» від затрат, понесених на здійснення цієї діяльності. Іншими словами, у кількісному виразі прибуток є показником, що являє собою різницю між сукупним доходом і сукупними затратами у процесі здійснення підприємницької діяльності.
5. Прибуток є вартісним показником, вираженим у грошовій формі. Така форма оцінки прибутку пов'язана з практикою узагальненого вартісного обліку усіх пов'язаних з ним основних показників - вкладеного капіталу, отриманого доходу, понесених затрат і т.п., а також з діючим порядком його податкового регулювання.
6. Цементна галузь є однією з важливих ланок промисловості будь-якої країни не залежно від рівня її соціально-економічного розвитку, оскільки

здійснює істотний вплив на всі інші галузі і умови життя населення через роль цементу у будівництві виробничих потужностей, житла, виробничої та соціальної інфраструктури.

7. Загальні тенденції зростання виручки від реалізації та собівартості реалізованої продукції призводять до суттєвого зростання прибутку від реалізації продукції, яки у період з 2015 по 2017 рік зростає майже у три рази. Приріст показнику становить 192,7%, що у грошовому еквіваленті становить 103644 тис. грн.. Середньорічна вартість основних фондів за період скорочується, що у поєднанні зі зростанням виручки від реалізації призводить до суттєвого зростання показнику фондовіддачі. Приріст показнику за три роки становить 0,99 грн./грн.. або 36,4%. Скорочення чисельності на 17 осіб за період має позитивний вплив на зростання показнику продуктивності праці. Зростання останнього становить 24,7%. Також за період спостерігається уповільнення оборотності оборотних кошті на 0,84 оберту.

8. В цілому фінансовий результат до оподаткування має чітке негативне значення протягом всього періоду. Як можна побачити у таблиці зміна збитків не має чіткої тенденції. У 2015 році можна помітити зростання збитків на 7,35%, тоді як у 2016 році скорочення збитків становило 62,8%. За період скорочення збитків становить 38,6%.

9. На підставі факторного аналізу визначено, що за рахунок зростання прибутку від основної діяльності загальні збитки скоротилися на 31,68%. За рахунок зростання збитків від іншої операційної діяльності фінансовий результат скоротився на 7,37%. Скорочення збитків від фінансових операцій у 2017 році у порівнянні з 2014 призвело до скорочення загального обсягу збитків на 14,26%. Таким чином на рівень показнику позитивно вплинули зростання прибутку від основної діяльності та скорочення збитків від фінансових операцій. Всього збитки скоротилися на 38,56%.

10. Аналіз, що був проведений у першому розділі виявив негативний вплив на прибуток підприємства матеріальних витрат, а саме витрат на електроенергію. Для вигідного вирішення питання про скорочення собівартості підприємства, рекомендовано встановлення стабілізаторів напругу для млинів. Захід дозволить скоротити кількість використаної електроенергії на 410,25 тис.кВт. Таким чином підприємство зможе заощадити 902,55 тис. грн

11. Продукція, пов'язана з будівництвом, тривалий термін роботи на ринку, сучасні технології, достатньо відоме ім'я компанії можуть бути розкриті як затишність та надійність оселі. Така реклама буде мати ціллю нагадати споживачам про підприємство, а також підвищити довіру до продукції підприємства. За оцінками експертів ефективність впровадження іміджевої реклами для підприємств за рахунок B2B SMM, які довго працюють на ринку та вже мають певну репутацію можна вимірити приростом вартості продукції у межах від 8 до 15%. Таким чином захід забезпечить підприємству зростання прибутку від реалізації продукції на 151,67 тис. грн.

12. У результаті реалізації обох заходів поточні витрати підприємства збільшаться на 675,5 тис. грн., а капітальні на 1202,4 тис. грн. Приріст прибутку підприємства при цьому становитиме 1054,2 тис. грн..

АНОТАЦІЯ
Юдаєв І.Р., «ФАКТОРИ ТА ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ПРИБУТКУ
ПІДПРИЄМСТВА»
(НА ПРИКЛАДІ ТОВ «ЦЕМЕНТ»)

кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за магістерською програмою «Економіка та стратегія розвитку підприємства»,

Одеський національний економічний університет

м. Одеса, 2018 рік

Дипломна робота складається з трьох розділів. Предметом дослідження є теоретико-методичні питання аналізу резервів прибутку підприємства. Об'єктом дослідження виступають резерви підвищення прибутку. Для аналізу предмету і об'єкту дослідження було обрано підприємство ТОВ «Цемент».

У роботі розглядаються розглянута економічна сутність категорії «прибуток», методичні засади планування прибутку на підприємстві та управління прибутком з ціллю його підвищення. Проведено дослідження особливостей виробництва цементу в Україні, надана характеристика діяльності підприємства ТОВ «Цемент» на підставі аналізу основних техніко-економічних показників, виконано аналіз прибутку підприємства ТОВ «Цемент» зі застосуванням адитивної факторної моделі.

Пропонується рекомендації щодо підвищення обсягів прибутку підприємства. Запропоновано зменшити витрати на електроенергію, а також застосувати B2B SMM.

Ключові слова: прибуток підприємства, фінансові результати від звичайної діяльності, складові прибутку підприємства, прибуток від операційної діяльності.

SUMMARY

Yudaiev I.R., "FACTORS AND WAYS OF INCREASING INCOME PROFIT" (EXAMPLE OF CEMENT LLC)

Qualifying work for obtaining an educational master's degree in the specialty "Entrepreneurship, Trade and Stock Exchanges" under the master's program "Economics and Strategy of Enterprise Development"

Odessa National University of Economics

Odessa, 2018

Thesis consists of three sections. The subject of the study is theoretical and methodological issues of the analysis of profit margins of the enterprise. The object of research is the reserves of increase in profits. For the analysis of the subject and object of the study, the company LLC Cement was selected.

The article deals with the economic essence of the category "profit", the methodical principles of planning profit in the enterprise and management of profit with the goal of increasing it. The study of the features of cement production in Ukraine was carried out, the characteristic of the activity of the enterprise "Cement" LLC was based on the analysis of the main technical and economic indicators, and the analysis of the profit of the enterprise "Cement" LLC with the use of the additive factor model was performed.

Recommendations for increasing company profits are suggested. It is proposed reduce electricity costs of the company, as well as to apply B2B SMM.

Key words: profit of enterprise, financial results of ordinary activity, components of company profit, operating profit.